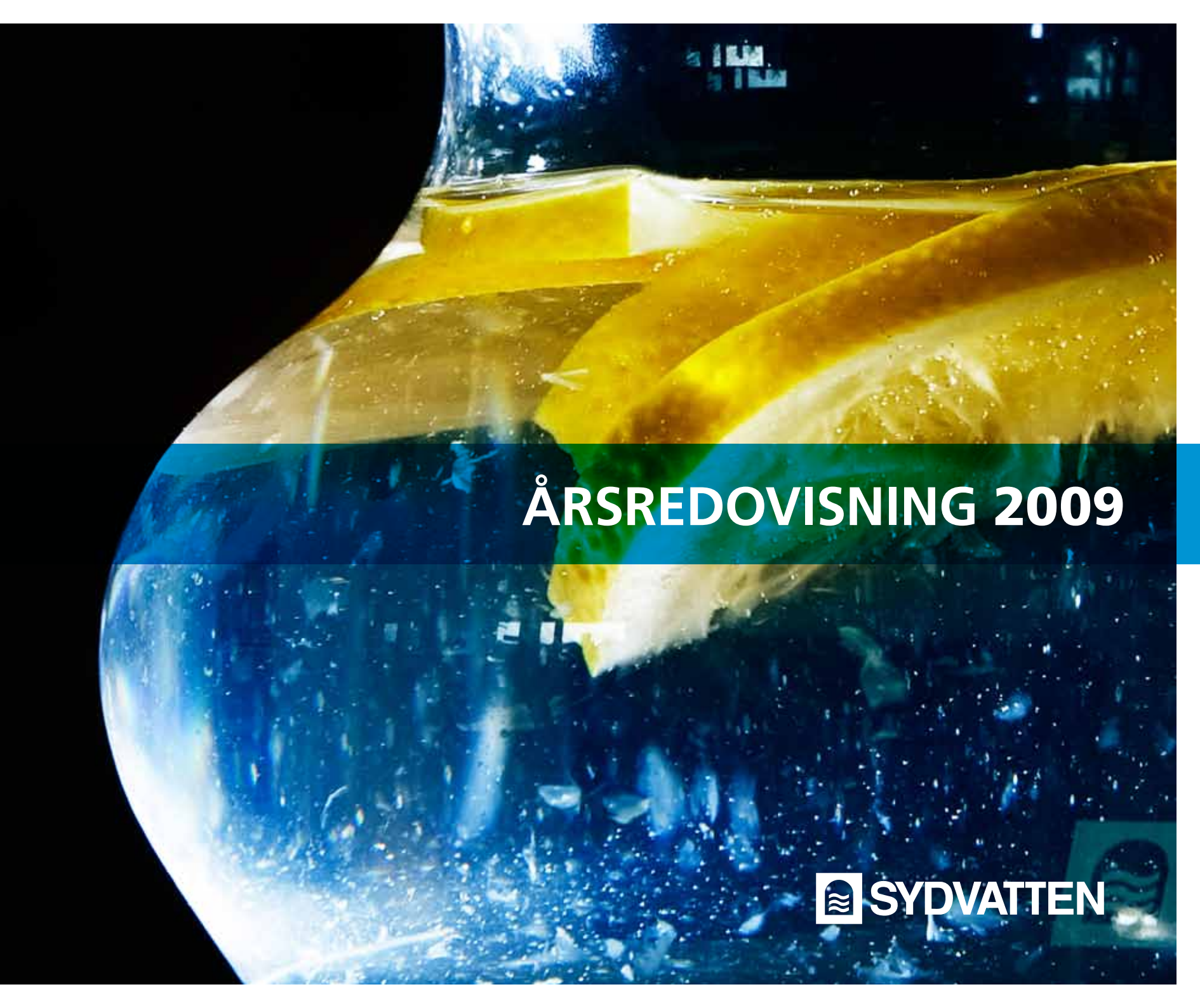

A close-up photograph of a glass carafe filled with water and several slices of lemon. The carafe is positioned on the left side of the frame, with the lemon slices floating in the water. The background is dark and out of focus, showing some blurred lights. A semi-transparent blue horizontal band is overlaid across the middle of the image, containing the title text.

ÅRSREDOVISNING 2009

Innehåll

- 3 2009 i korthet
- 4 VD har ordet
- 6 Det här är Sydvatten
- 8 Affärsmässig samhällsnytta
- 9 Sydvatten – nyckeltal
- 10 Långsiktiga investeringar tryggar vattenförsörjningen
- 12 Kvalitetsmålen uppnås trots förändrad produktion
- 16 Kompetent personal stärker ett Sydvatten i utveckling
- 18 Hög säkerhet grunden för ett bra vatten
- 20 Hållbara åtgärder värnar om miljön
- 22 Forskning och utveckling driver bolaget framåt
- 23 Drink kranvatten – ett projekt som når fram
- 24 Ett år med Bolmentunneln i fokus

Ekonomisk redovisning

- 30 Förvaltningsberättelse
- 34 Resultaträkning och kassaflödesanalys
- 35 Balansräkning
- 36 Noter
- 39 Revisionsberättelse och granskningsrapport
- 40 Styrelse och ledning

2009 i korthet

- Bolmentunneln avstängd stora delar av året på grund av omfattande reparationer.
- Start av forskning och utveckling, FoU i egen regi.
- Utredning om säkerhetsnivåer inom bolaget framtagen.
- Lokala produktionsanläggningar – övertagande av delägarkommunernas dricksvattenproduktionsanläggningar skickas till ägarna för ställningstagande.
- Strategisk utredning för ekonomi och finansiell styrning färdigställd.
- Beslut om anslutning av Svedala kommuns centralort och Sturup.

VD har ordet

BOLMENTUNNELN HAR I FLERA avseenden dominerat verksamhetsåret 2009. Framför allt har det handlat om hanteringen av raset som upptäcktes i slutet av 2008 och som har reparerats under 2009. Vid sidan av själva rasreparationen har vi behövt hantera många frågor, situationer och processer som vi inte arbetar med på samma vis under normala driftförhållanden.

Bolmentunneln är sannolikt landets enskilt viktigaste anläggning för dricksvattenförsörjning. Den transporterar råvatten från sjön Bolmen till vattenverket i Stehag och försörjer direkt eller indirekt 800 000 människor i 14 kommuner.

Skåne skiljer sig väsentligt från resten av Sverige i den meningen att vatten här är en bristvara. Därför är tunneln en avgörande vital del i hela Skånes system för dricksvattenförsörjning. Redan på 1950-talet var problemen stora i Skåne och ransoneringsfrågan diskuterades flitigt. Många provisoriska lösningar fick tillgripas för att någorlunda täcka behovet. Bland annat installerades ett provisoriskt vattenverk i Limhamns kalkbrott. Insikterna om de framtida försörjningsproblemen resulterade 1965 i en statlig utredning beställd av de båda skånska länsstyrelserna tillsammans med Halland. Betänkandet förordade att vatten skulle hämtas från Bolmen via en bergtunnel och att det skulle krävas omfattande samverkan mellan olika samhällsaktörer för att skapa gynnsamma förutsättningar att lyckas med företaget.

Vid det laget hade redan de fem ursprungskommunerna Eslöv, Helsingborg, Landskrona, Lund och Malmö bildat Veberödskommittén

som senare blev Sydvattenkommittén. 1966 bildades aktiebolaget Sydvatten. Vid tidpunkten hade ytterligare ett 20-tal kommuner (före kommunreformen) visat intresse. Konsortialavtalets giltighetstid sattes till år 2015, det vill säga 50 år, vilket bekräftar långsiktigheten i kommunernas ställningstagande. Tunneln byggdes under en tioårsperiod och stod klar att tas i bruk 1986. Den ekonomiska livslängden har

Under de 25 år som vi har levt med Bolmenvatten har vi vant oss vid Bolmens mycket höga vattenkvalitet.

satts till 100 år men den tekniska bedöms vara betydligt längre. Behovet av att stärka Skånes råvattenförsörjning går tidsmässigt inte att överblicka.

Bolmentunneln är en bergsprängd tunnel. Den står i kontakt med omgivande grundvatten och har således en dränerande effekt. Av den anledningen är det väsentligt att hindra föroreningar från att hamna i det grundvatten som tränger in i tunneln. Därför har länsstyrelserna i Skåne och Kronoberg begärt av Naturvårdsverket att utpeka Bolmentunneln som riksintresse för dricksvattenförsörjning. Det innebär att den kommunala fysiska planeringen och markanvändningen som kräver miljötillstånd måste ta hänsyn till Bolmentunneln.

Även om stora delar längs den 80 kilometer långa tunneln är förstärkt med bergbultning och betong, betyder det inte att den är tät. Det

innebär heller inga garantier mot framtida ras. I samband med att 2008 års tunnelras reparerats genomförs även inspektioner och förstärkningar längs en sträcka av drygt 40 kilometer. Syftet är att säkra det aktuella tunnelavsnittet så långt framåt i tiden som möjligt. Ringsjön kommer ändå att förbli en högst väsentlig råvattentäkt för Skåne, om än bara som reservvattentäkt. Nuvarande uttagsrätt är gammal och i

minsta laget, varför Sydvatten i oktober 2009 ansökte om utökad uttagsrätt vid driftsavbrott i Bolmenanläggningen. Utredningsarbetet har tagit närmare fyra år och kostnaden uppgår hittills till sex miljoner kronor. Det är i sig indikationer på hur samhället förändras och hur den här typen av processer har blivit alltmer komplicerade.

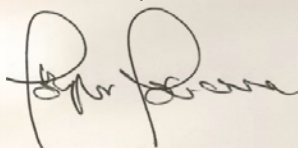
Under de 25 år som vi har levt med Bolmenvatten har vi vant oss vid Bolmens mycket höga vattenkvalitet. Vid den tillfälliga återgången till Ringsjövatten har dricksvattnet motsvarat livsmedelsverkets högt ställda krav. Det har dock förekommit lukt- och smakavvikelser samt kalkutfällning. Sådana fenomen var ofta förekommande innan Bolmentunneln togs i drift och är normala i andra delar av Sverige, bland annat i Stockholms- och Göteborgsområdet. Men i takt med att kvaliteten ökar, ökar även

samhällets krav och förväntningar. Vi behöver sannolikt utveckla verksamheten ytterligare för att kunna leva upp till dessa krav även under reservdriftsförhållanden.

I slutet av året beslutades att Sydvatten ska starta en egen FoU-verksamhet. Svensk dricksvattenforskning har de senaste decennierna nedmonterats varför branschen nu själv har tagit flera initiativ till att utveckla forskningen. Branschorganisationen Svenskt Vatten har utvecklat en klustermodell med fyra regioner i landet och utökat medlemmarnas FoU-insats från årliga 10 miljoner kronor till 15 miljoner. I storstadsregionerna har de större kommunerna och VA-bolagen börjat organisera sig med universitet och högskolor i regionala nätverk för att tillsammans utveckla FoU-verksamheten. Det har även tagits initiativ till mellanregionala nätverk inom specifika områden i syfte att optimera utfallet. Att forskningsrådet Formas har inlett en satsning i vår bransch bidrar inte bara till det samlade resultatet utan även till att legitimera branschens satsningar.

Det är mycket glädjande att svensk dricksvattenforskning äntligen utvecklas och vi är stolta över att kunna vara med och bidra!

Malmö i april 2010

Jörgen Johansson
Verkställande direktör

Det här är Sydvatten

SYDVATTEN ÄR EN av Sveriges största dricksvatten-producenter och levererar varje dag vatten till närmare 800 000 konsumenter runt om i Skåne. Bolaget bildades 1966 och ägs i dag av 14 kommuner: Bjuv, Burlöv, Eslöv, Helsingborg, Höganäs, Kävlinge, Landskrona, Lomma, Lund, Malmö, Staffanstorps, Svalöv, Svedala och Vellinge. En styrelse som består av representanter från samtliga delägarkommuner leder Sydvatten. Företagets uppgift består i att bereda och distribuera dricksvatten med hög och jämn kvalitet.

Som kommunägt aktiebolag är affärsmässig samhällsnytta ett centralt begrepp för Sydvatten. Ägarna har uttryckt att företaget ska vara ett offensivt bolag som påverkar utvecklingen i branschen och bidrar till kommunernas utveckling. Bolagets mål är att leverera dricksvatten av hög kvalitet samt att påverka branschen som förebild och värdeskapande samhällsaktör.

Långsiktig planering i fokus

Sydvattens verksamhet präglas av långsiktig planering för att bibehålla hög kvalitet och god leveranssäkerhet. Ett gott samarbete över kommungränserna i vattenfrågor är en förutsättning för att effektivt utnyttja bolagets tillgångar och rationellt hushålla med tillgängliga vattenresurser. Sydvatten arbetar därför med att erbjuda nya kommuner i närregionen möjlighet att ansluta sig till bolagets distributionssystem, vilket har förenklats genom bolagets reviderade konsortialavtal från 2005.

Under 2009 genomfördes en förstudie om dricksvattenförsörjning från Sydvatten till kommuner i nordvästra Skåne. Resultatet är att fortsatta studier nu bedrivs med ett antal kommuner om att ansluta sig till Sydvattens distributionssystem.

Säker leverans utan störningar

Vattnet som Sydvatten bereder hämtas främst från två sjöar: småländska Bolmen och skånska Vombsjön. Om det uppstår problem med vattenförsörjningen finns det även möjlighet att ta vatten från Ringsjön i Skåne. Mängden vatten som tas från sjöarna regleras av uttagsrätterna. Sydvattens uttag ligger i normala fall med god marginal under de angivna gränserna, vilket inte är fallet under 2009 när reservtåkten Ringsjön används.

Sydvatten äger och driver Bolmentunneln, de två vattenverken Ringsjöverket och Vombverket samt huvudledningssystemet för distributionen av dricksvattnet. Totalt är Sydvattens ledningsnät 28 mil långt. Produktion av dricksvatten sker vid Ringsjöverket och Vombverket. För att vara garaderad vid driftstörningar finns reservkraft vid båda verken. Vid Källby i Lund finns en pumpstation som kan pumpa vatten från Ringsjöverket till Vombverkets distributionsområde och vice versa. Ledningsnätet utgörs dessutom i stor utsträckning av dubbla ledningar, vilket ger hög leveranssäkerhet. Om något inträffar i den ena ledningen kan vattnet ledas förbi i den andra.

Från vattenverken levereras vattnet till anslutningspunkter i varje kommun. Därifrån ansvarar kommunerna själva för distributionen ut till slutkonsumenten. Varje dag producerar Sydvatten dricksvatten till kommunernas invånare, sjukhus, industrier och företag. Under 2009 levererades totalt 69 miljoner kubikmeter vatten till våra kunder. Dricksvattnet uppfyllde alla kvalitetskrav, likaså uppfylldes målet om en säker dricksvattenleverans utan oplanerade störningar.

Sydvattens ägare från och med 2010-03-10

Aktiefördelning

Bjuv	1,88 %
Burlöv	2,08 %
Eslöv	4,00 %
Helsingborg	16,34 %
Höganäs	3,13 %
Kävlinge	3,47 %
Landskrona	5,26 %
Lomma	2,49 %
Lund	13,74 %
Malmö	36,34 %
Staffanstorps	2,75 %
Svalöv	1,75 %
Svedala	2,51 %
Vellinge	4,26 %

Affärsmässig samhällsnytta

SYDVATTEN HAR ETT NÄRA samarbete med Norrvatten, ett kommunalförbund i norra Stockholm. Båda aktörerna har uppdraget att försörja delägarkommunerna med dricksvatten. Uppdrag, verksamhetsvolym och ägarstrukturer uppvisar mycket stora likheter. Under flera år har Sydvatten och Norrvatten bedrivit ett gemensamt arbete i en mängd utvecklingsfrågor. Vi har även haft konkreta utbyten i form av analyser gällande bland annat risk och säkerhet, rutiner och policyer. Samarbetet sker i en anda av förtroende och generöst erfarenhetsutbyte.

Benchmarking – ett viktigt verktyg

För att ge en sammanfattande och tydlig bild har vi tillsammans utvecklat en benchmarkingmodell med nyckeltal som täcker verksamheten

Viktade nyckeltal

För att få en övergripande och överskådlig bild av utvecklingen i verksamheten har organisationerna enats om att jämföra nyckeltal inom följande områden: produktion, distribution, säkerhet, miljö, personal och ekonomi. Inom samtliga områden har en rad nyckeltal valts ut och värderats på en skala 1–4. Nyckeltalen har sedan viktats och sammanställts per område.

Mycket god uthållighet
God uthållighet
Mindre god uthållighet
Dålig uthållighet

som helhet. Varje nyckeltal är värderat utifrån organisationernas förmåga och ambition. Bakom flera av dem ligger ett stort antal parametrar som vägs samman med olika fördelningsnycklar.

Samarbete för tydlighet och analys

Modellen ger ett viktigt kommunikationsverktyg, men även goda möjligheter att följa upp, värdera och prioritera verksamheten.

Den viktigaste slutsatsen består i att samarbete lönar sig i alla verksamhetsdelar och att vinsterna är stora. Detta framgår tydligt vid en jämförelse mellan Norrvatten/Sydvatten och enskilda icke samverkande aktörer. Vi är övertygade om att modellen kommer att ge värdefull legitimitet i de stora samhällsvärden som de samverkande kommunerna skapar på affärsmässiga grunder i sina respektive organisationer.

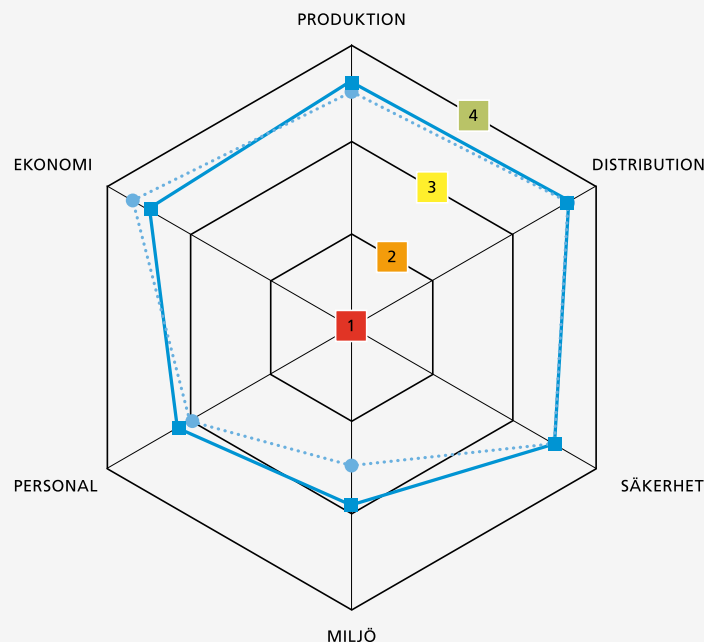
Sydvatten och Norrvatten 2009

■ Sydvatten 2009
 ■ Norrvatten 2009

I detta diagram framgår viktade värden för samtliga områden för Sydvatten och Norrvatten 2009. Som synes följer organisationerna varandra relativt väl.

Totalt medelvärde

Sydvatten 3,47
 Norrvatten 3,47

Sydvatten – nyckeltal

HÄR GES EN ÖVERSIKTLIG bild av nyckeltalen med korta förklaringar till diagrammet för Sydvatten vid jämförelse av 2009 och 2008. I följande kapitel finns tabeller där det är möjligt att få en närmare bild över respektive område.

Produktion och distribution

Inom området produktion har vi ett nyckeltal på 3,6 (3,75)* av 4 möjliga. Förändringen jämfört med 2008 kan härledas till ändrad vattenkvalitet på grund av att vatten har beretts från reservtåkten Ringsjön.

Då Ringsjön har mer biologisk aktivitet än Bolmen påverkas också nyckeltalen inom området distribution, 3,65 (3,8). Samtidigt är anmärkningarna på klorlukt från Vombverkets distributionsnät färre, vilket gör att det totala viktade nyckeltalet bara är något lägre än föregående år.

Ekonomi och personal

Sett till de ekonomiska nyckeltalen har vi en god till mycket god uthållighet inom flera områden. Nyckeltalet uppgår till 3,5 (3,7). Under 2009 har investeringarna varit höga vilket påverkat lånefinansieringen och självfinansieringen.

När det gäller personal är uthålligheten god. Nyckeltalet uppgår till 3,15 (3,05). Personalomsättningen har varit fortsatt låg liksom sjukfrånvaron.

* Siffror inom parentes anger föregående års värde.

Säkerhet

Nyckeltalen inom säkerhetsområdet inkluderar generell säkerhetsnivå, reservoarkapacitet, reservvatten och reservkraft. Beträffande företagets säkerhet uppvisas ingen förändring, nyckeltalet är 3,5 för båda åren. Nyckeltalet bygger på den långsiktiga uthålligheten över åren och ser till vilken kapacitet våra anläggningar har på lång sikt.

Miljö

Nyckeltalet för miljö är oförändrat på 2,9. En av de större satsningar som har genomförts inom miljöområdet det senaste året är arbetet med att göra driften mer energieffektiv.

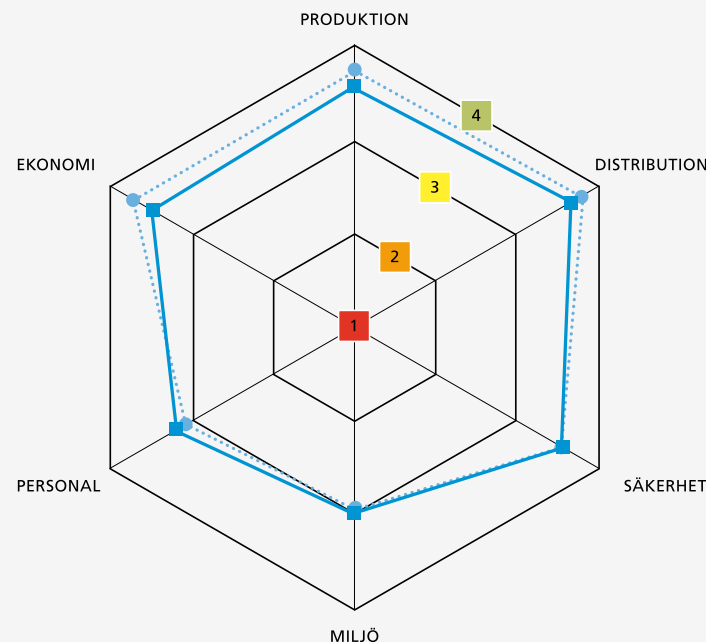
Trots satsningar på energieffektiviseringar syns ingen positiv förändring för nyckeltalet för miljö. Raset i Bolmentunneln medförde en nödvändig övergång till reservdrift, vilken inte är lika energieffektiv som normaldrift.

Sydvatten 2009/2008

■ Sydvatten 2009
 ■ Sydvatten 2008

Totalt medelvärde

Sydvatten 2009 3,47
 Sydvatten 2008 3,57

Långsiktiga investeringar tryggar vattenförsörjningen

SYDVATTENS VIKTIGASTE TILLGÅNGAR är uttagsrätterna i Bolmen, Vombsjön och Ringsjön. Arbetet med att skydda våra råvattentäkter pågår ständigt. Vattenförvaltningsarbetet i Vombsjön kommer att intensifieras efter att ett vattenråd för Kävlingeåns avrinningsområde bildades i november 2009. I oktober lämnades en miljödomsansökan om utökad uttagsrätt i reservtåkten Ringsjön in till Miljödomstolen. Ansökningsarbetet blev betydligt mer omfattande och kostsamt än väntat. I framtiden räknar vi med mer arbete och ökade kostnader när det gäller tillståndprocesser och skydd av vattentäkter.

Uttekandet av Bolmentunneln som riksin-
tresse är fortfarande ett ärende för beslut hos Naturvårdsverket. Under större delen av 2009 har Bolmentunneln varit stängd, vilket har varit ekonomiskt kännbart både när det gäller produktionskostnader och tunnelreparationer. Skadan bekostas dock till större delen av försäkringsbolaget. Enligt den ursprungliga

planen skulle tunneln ha tagits i bruk i slutet av 2009 men en utökad besiktning visade behov av ytterligare förstärkningsarbeten. Tunneln kommer därför att vara fortsatt stängd under en stor del av 2010.

Slutfört utredningsarbete

Utredningen ”Strategisk utredning för ekonomisk och finansiell styrning” påbörjades 2008 i syfte att höja kvaliteten i underlaget för den del av ägardirektivet som rör ekonomisk och finansiell styrning. Den ursprungliga frågan avsåg främst huruvida ägarkommunerna ska ställa ut borgen till bolaget. Uppdraget kompletterades med en analys av bolagets lönsamhetsnivå och hur den påverkar möjligheterna till finansiering på marknadens villkor. Arbetet har även inriktats mot att utveckla värdebaserad ekonomistyrning utifrån finansiella utgångspunkter samt från samhälls- och medborgarvärden. Under året har frågorna beretts i en ägararbetsgrupp

och vid ägarträffar, behandlats av styrelsen och tillställts delägarkommunerna för slutligt ställningstagande.

Kommande år ligger särskilt fokus på investeringsplanen. Den nya VA-lagen ställer krav på en väldokumenterad plan för framtida investeringar för att motivera överskjutande medel. Eftersom Sydvattens verksamhet är mycket långsiktig ska även investeringar ha ett långsiktigt perspektiv.

Investeringar i nya ledningsbyggen

Under 2009 uppgick den totala investeringsvolymen i ledningsbyggen till 72,4 miljoner kronor. Anslutningsledningen till Bjuv färdigställs under 2010. Förstärkningen mot Höganäs genomfördes med ledningsbygge Helsingborg – Kungshult och vidare anslutningsledning till Höganäs 2010. Även projektering och upphandling för anslutning av Svedala kommuns centralort samt Sturup har genomförts. Byggstart planeras till

EKONOMI

	Dålig uthållighet	Mindre god uthållighet	God uthållighet	Mycket god uthållighet	SYDVATTEN TOTALT 2009	2008
Drift- och underhållskostnad, produktion (kr/m ³)	-	>3	1-3	<=1	0,64	0,58
Drift- och underhållskostnad, distribution (kr/m ³)	-	>3	1-3	<=1	0,37	0,32
Kostnad för processtöd (kr/m ³)	-	>3	1-3	<=1	0,087	0,061
Kostnad för adm, ledning (kr/m ³)	-	>3	1-3	<=1	0,15	0,11
Rörlig kostnad (kr/m ³)	-	>3	1-3	<=1	0,49	0,43
Lånefinansiering i % av anläggningar	>80	65-80	50-65	<50	56	57,6
Självfinansieringsgrad	<0,6	0,6-0,8	0,8-1	>1	0,6	1,4
Projekteringsutgift per bruttoinvestering (%)	>20	15-20	10-15	5-10	17,5	16,4

De ekonomiska nyckeltalen visar på en god till mycket god uthållighet inom flera områden. Nyckeltalet för 2009 är 3,5 jämfört med 3,7 för 2008. Investeringarna för 2009 har totalt uppgått till 102 miljoner kronor beroende på ökade säkerhetssatsningar samt anslutningar av nya delägarkommuner. Den ovanligt höga investeringsvolymen har inneburit att lånefinansieringen uppgår till cirka 56 procent av tillgångsmassan och att självfinansieringen uppgår till 0,6. På sikt är detta inte uthålliga nivåer.

våren 2010 och hela kommunen beräknas vara ansluten år 2011. I samband med ledningsbygget till Svedala anpassas anläggningen också för en framtida anslutning av Skurups kommun.

Utredningar och förstudier gällande anslutningar av kommuner i nordvästra Skåne och södra Halland pågick under 2009. Vidare har en förstudie om framtida dricksvattenförsörjning i Öresundsregionen genomförts, vilket stärker samarbetet med de tolv kommunerna i Vandsamarbejde Sjælland A/S.

Strategier för framtiden

Framtidsstrategier för bolaget och branschen var temen på styrelsens tvådagarsseminarium i september. Diskussionerna därifrån ligger till grund för bolagets framtida verksamhet. När det gäller prioriterade frågor placerades utveckling av kommunernas samarbete högt på agendan. Sydvatten ska betraktas som den självklara regionala aktören för dricksvattenförsörjningen och kommunernas gemensamma kompetenscentrum för dricksvatten. Långsiktighet och

kvalitet är även fortsättningsvis prioriterade områden.

Under 2009 genomförde Sydvatten en förändrad redovisningsprincip för att synliggöra nedlagda kostnader för utredning av råvattentillgångar. Genom att ta upp råvattentillgångarna i balansräkningen istället för i den löpande driften synliggörs de och får ett bestående värde.

Kvalitetsmålen uppnås trots förändrad produktion

ÅRET HAR PRÄGLATS AV Bolmentunnelns stängning och övergången till vatten från reservvatten-täkten Ringsjön. Under det första kvartalet 2009 utfördes riskanalyser och utredningar i syfte att

klara de förändringar som i olika avseenden skulle komma att påverka Sydsvattens delägarkommuner, deras kommuninvånare, industrier med flera. Faktorer som beaktades var bland annat råvat-

tenkvalitet, vattenbyte, temperaturskiftningar, ledningsmaterial, mikroflora och omsättnings-hastighet i de kommunala ledningssystemen.

PRODUKTION

	Dålig uthållighet	Mindre god uthållighet	God uthållighet	Mycket god uthållighet	SYDVATTEN TOTALT	
					2009	2008
Elanvändning totalt (kWh/m³)	>1	0,5-1	0,2-0,5	<=0,2	0,393	0,361
Kvalitet, Andel vattenprov otjänliga kemiskt enligt egenkontroll (%)	>2	1-2	0,1-1	<=0,1	0	0
Kvalitet, Andel vattenprov tjänliga med anm. kemiskt enligt egenkontroll (%)	>5	2,5-5	0,1-2,5	<=0,1	0,7	0
Kvalitet, Andel vattenprov otjänliga mikrobiologiskt enligt egenkontroll (%)	>0	-	-	0	0	0
Kvalitet, Andel vattenprov tjänliga med anm. mikrobiologiskt enligt egenkontroll (%)	>2	1-2	0,1-1	<=0,1	0,9	0

Inom området produktion har nyckeltalet sjunkit från tidigare 3,75 till 3,6 för 2009. Förändringen jämfört med 2008 beror på att vi har berett vatten från Ringsjön som har en annan vattenkvalitet än Bolmen. Totalt har 256 prover tagits på det utgående vattnet. Två prov uppvisade avvikelser. Det ena var tjänligt med anmärkning (mikrobiologi) och det andra visade på klorlukt (kemi). Under 2008 fanns inga anmärkningar på något prov.

DISTRIBUTION

	Dålig uthållighet	Mindre god uthållighet	God uthållighet	Mycket god uthållighet	SYDVATTEN TOTALT	
					2009	2008
Elanvändning totalt, (kWh/m³)	>0,04	0,03-0,04	0,02-0,03	<=0,02	0,017	0,016
Läckor på huvudvattenledning (antal/100km ledning)	>2,5	1,5-2,5	0,5-1,5	<=0,5	0,38	0,38
Svinn (%)	>7,5	5-7,5	2,5-5	<=2,5	0,17	3,4
Svinn (l/d/m ledning)	>50	30-50	10-30	<=10	1	25
Kvalitet, Andel vattenprov otjänliga kemiskt enligt egenkontroll (%)	>2	1-2	0,1-1	<=0,1	0	0
Kvalitet, Andel vattenprov tjänliga med anm. kemiskt enligt egenkontroll (%)	>5	2,5-5	0,1-2,5	<=0,1	1,6	3,1
Kvalitet, Andel vattenprov otjänliga mikrobiologiskt enligt egenkontroll (%)	>0	-	-	0	0	0
Kvalitet, Andel vattenprov tjänliga med anm. mikrobiologiskt enligt egenkontroll (%)	>2	1-2	0,1-1	<=0,1	2,2	0

Området distribution har nyckeltalet 3,65, för 2008 3,8, vilket kan anses som mycket god uthållighet. Det minskade svinnet 2009 förklaras framför allt av högre noggrannhet vid mätningar tack vare byte av stora flödesmätare. Anmärkningarna på klorlukt från Vombverket är färre än föregående år. Ringsjön har mer biologisk aktivitet än Bolmen. Eftersom Ringsjön har använts som dricksvattentäkt har det lett till anmärkningar avseende mikrobiologin, vilket ger dålig uthållighet.

Eftersom vattnet från reservtårken är annorlunda i sin kemiska sammansättning jämfört med Bolmenvattnet, var det nödvändigt att genomföra processförändringar på Ringsjöverket. Den ändrade vattensammansättningen påverkade bland annat korrosionsskikt och biofilm i ledningsnätet.

För att klara gällande vattendom i Ringsjön blandades Ringsjövatten och avhärdat Vombvatten i Lund. Information om den ändrade vattensammansättningen gick ut till allmänheten, företag, sjukvårdsinrättningar, läkemedelsföretag och livsmedelsföretag.

Kallt väder gav klorlukt

Klagomål har riktats mot lukt och smak av klor när det gäller Ringsjövatten. Det är dock fullt naturligt att vattnets smak varierar efter råvattens egenskaper. Störst betydelse har vattentemperaturen som skiftar under året. Det är ett känt fenomen att kyla kan orsaka ökad lukt och smak. Kloreringen justeras kontinuerligt för att bibehålla desinfektionsbarriären. Under vintern har klorbehovet varit lägre än under den varma årstiden, och i jämförelse med Bolmen har doseringarna varit lägre. Klorlukt kan dock uppstå när sjövattnet blir kallare på vintern. Dricksvattnet uppfyller likväl alla kvalitetsmål och är godkänt enligt Livsmedelsverkets normer.

Fram till 1987, då Ringsjön var ordinarie vattentäkt, var det inte ovanligt med anmärkningar på smak, lukt och färg. Sedan Bolmentunneln togs i bruk har vi vant oss vid den mycket höga vattenkvalitet som Bolmens goda förhållanden ger jämfört med Ringsjön.

Iskravning vid råvattenintaget i Ringsjön

Under natten till lördagen den 19 december la sig isen över Ringsjön och orsakade så kallad iskravning. En ispropp bildades vid råvattenintaget och inget vatten nådde Ringsjöverket. Bolagets krisledning sammankallades i Malmö och på de båda verken ökades personalstyrkan för att lägga om produktionen. Vombverket började leverera 100 procent till Lund och en möjlig

försörjning till Lomma och Kävlinge förbereddes. Räddningstjänsten arbetade tillsammans med Sydvattens personal och rensade intagsledningen från is. Ordinarie produktion på Ringsjöverket var återställd inom några dagar.

Utveckling av reningsmetoder

I takt med att råvattenkvaliteten förändras väntar nya förutsättningar för dricksvattenproduktionen. Klimatförändringar kommer sannolikt att påverka råvattenkvaliteten till det sämre. Ett regnigare klimat leder till ökat vattenflöde i markerna. Tillsammans med minskad förurning leder detta till att humus lättare frigörs ur marken och vattnet blir därmed brunare. Rester av bekämpningsmedel och läkemedel samt förändringar av näringsämnenas

sammansättning bidrar också till förändringar av råvattnet, vilket kan komma att ställa nya krav på våra reningsprocesser.

Sedan några år deltar Sydvatten tillsammans med Norrvatten, Stockholm Vatten och Göteborg Vatten i Görvålgruppen. Med bidrag från Svenskt Vatten genomförs bland annat ett projekt för att utforma förbättrade analysmetoder för att hitta virus. Den pågående undersök-

ningen koncentreras till ett specifikt virus, norovirus. Detta virus misstänks ligga bakom utbrottet av den så kallade vinterkräksjukan i Lilla Edet 2008. För att snabbt kunna ta prover i undersökningssyfte vid misstänkta vattenburna utbrott av norovirusinfektioner, har Görvålgruppen etablerat kontakt med Livsmedelsverkets vattenkatastrofgrupp VAKA.

En övergång från klore-ring till UV-desinfektion vid Ringsjöverket är planerad att införas 2012. Denna

förändring görs delvis för att öka skyddet mot en grupp av mikroorganismer som kallas protozoer.

Under 2009 sammanställdes också resultaten av nitratförsöken på Vombverket. I övergödda sjöar blommar blågrönalger (cyanobakterier)

som kan producera gifter. Även i Vombverkets infiltrationsdammar förekommer blågrönalger. Försök har gjorts för att med nitrat förändra kväve/fosforbalansen i vattnet med syftet att hindra algernas tillväxt. Eftersom försöken varken gav något positivt eller negativt svar är metoden inte aktuell för Vombverket.

Samverkan för ökad säkerhet

I de flesta kommuner finns behov av och önskemål om ökad samverkan. För att nå ökad effektivitet och säkerhet i regionens vattenförsörjning, har diskussioner därför förts om att överföra kommunala vattenproduktionsanläggningar till Sydvatten. Bolaget ser övertagandet av lokala produktionsanläggningar som ett naturligt steg i en regionaliseringsprocess för dricksvattenförsörjningen. Den bärande idén för strukturförändringen har sin förankring i både konsortialavtal och ägardirektiv. Ärendet ligger för beslut i kommunerna våren 2010. Årsstämman 2010 väntas ta beslut i frågan.

PERSONAL

	Dålig uthållighet	Mindre god uthållighet	God uthållighet	Mycket god uthållighet	SYDVATTEN TOTALT	
					2009	2008
Utbildning (antal timmar/anställd)	<10 >60	10-20	20-30	30-40	24	20
Personalomsättning (andel av totalt antal anställda) (%)	>10	5-10	3-5	<3	0	3,7
Sjukfrånvaro (%)	>7	5-7	3-5	<=3	2,5	2,5
Årsarbetsindex (faktisk arbetstid/normal arbetstid) (%)	<90->110	90-95 105-110	95-98 102-105	98-102	97,5	97,5
Olycksfall, tillbud	>1	-	-	0	5	2
Nöjd medarbetarindex	0-2	2-3	3-4	>4	4,4	4,4

När det gäller personal är uthålligheten god. Nyckeltalet uppgår till 3,15 (3,05). Personalomsättningen har varit fortsatt låg liksom sjukfrånvaron. Den förhöjda siffran på Olycksfall, tillbud kan förklaras av ett ökat antal tillbud av lindrig art.

Kompetent personal stärker ett Sydvatten i utveckling

UNDER 2009 ÄR DET flera faktorer som har haft betydelse för Sydvattens medarbetare, varav raset i Bolmentunneln har varit den dominerande. Stora och många projekt, till exempel byggprojekten Bjuv och Svedala, samt förstärkningar på ledningen mellan Helsingborg och Höganäs, har påverkat arbetssituationen.

I det interna utvecklingsarbetet strävar Sydvatten efter att bolagets olika verksamheter ska dra nytta av varandras kompetens. För att optimera kvaliteten på drifttagningen av nya anläggningar deltar personal från driftorganisationen på byggmöten i samband med planeringen av nya projekt.

Ambitionen är att ha god beredskap för att möta framtida myndighetskrav. Flera medarbetare är därför engagerade i branschens utveckling både nationellt och internationellt. Med representation i Svenskt Vattens styrande organ, KFS branschråd, Livsmedelsverkets regeringsuppdrag och katastrofberedskap med flera, har bolaget ett gott inflytande i branschens strategiska framtidsfrågor. Det ger även bolaget och delägarna kunskap om viktiga omvärldsförändringar i tidiga skeden.

Nya medarbetare i verksamheten

Totalt har Sydvatten 60 anställda, varav 28 på Ringsjöverket, 18 på Vombverket och 14 på huvudkontoret. Baserat på 2008 års medarbetarenkät har analyser gjorts på respektive arbetsplats av hur de kan utvecklas och förbättras.

För att bättre kunna möta samhällets ökande krav i olika utredningsfrågor och även utveckla den affärsrelaterade verksamheten anställdes under året en utredningschef. Då bolagets tekniske chef kommer att lämna Sydvatten under 2010 har utredningschefen sedan hösten tagit över som teknisk chef.

Bland pågående utredningar finns miljödom Ringsjön, riksintresset Bolmentunneln och ett flertal andra aktiviteter som syftar till att öka säkerheten i våra råvattentäkter.

GIS och IDUS förenklar arbetet

Under 2009 har arbetet med att utveckla företags webbaserade verktyg intensifierats, framför

allt GIS och IDUS. Det webbaserade geografiska informationssystemet GIS möjliggör för driftreparatörerna att alltid ha en uppdaterad kartbild samt underlättar vid förfrågningar från kommuner, företag och enskilda fastighetsägare om ledningsnätets sträckning. Även arbetet med att införa underhållssystemet IDUS har inletts. I IDUS registreras löpande det underhåll som utförs på varje anläggning, vilket underlättar upprättandet av underhållsplaner för att uppnå ökad säkerhet och effektivitet.

Smakpanel för ökad säkerhet

Ytterligare ett projekt som har genomförts under året är bildandet av en smakpanel med representanter från NSVA, VA SYD och Sydvatten. Dricksvatten är klassat som livsmedel och genomgår därför noggranna kontroller. Liksom andra livsmedelstillverkare vill också Sydvatten utveckla granskningen för att trygga kvalitet och säkerhet. Vid ett uttagningsprov i december utsågs därför en smakpanel som kommer att utbildas för att definiera olika karakteristiska smaker i ett dricksvatten. Smakpanelen kommer att provsmaka dricksvatten vid exempelvis förändringar av vattenkvaliteten eller för att prova olika vattensammansättningar.

Hög säkerhet grunden för ett bra vatten

SOM DRICKSVATTENPRODUCENT HAR Sydvatten ett samhällsansvar för stabila och säkra leveranser av hög kvalitet. Sedan några år genomförs därför ett omfattande utvecklingsprojekt, Optimal dricksvattenförsörjning. Arbetet bedrivs bland annat under tekniska delegationen, bolagets samrådsorgan som arbetar med den samlade statusen för de mest prioriterade frågorna av teknisk karaktär. Delegationen består av tjänstemän med ansvar för vattenförsörjning i samtliga delägarkommuner. Sedan projektet inleddes har vi haft gemensamma beredskapsövningar, utvecklat projektet Likvärdig försörjning, samfinansierat ett treårigt skolprojekt och startat arbete kring kriskommunikation.

Ett bra vatten är ett komplext begrepp och råvattentillgången är bara en av många förutsättningar för ett uthålligt och säkert försörjningssystem. Ett bra vatten kräver även en allmänt hög säkerhetskultur. Det är nödvändigt att arbeta strategiskt med risk- och sårbarhets-

analyser och att använda resultaten som bas för strategisk verksamhetsutveckling.

Handlingsplan om säkerhetsnivåer

För att säkerställa driften vid Ringsjöholms pumpstation har underhållsåtgärder till en sammanlagd kostnad av 15,5 miljoner kronor genomförts de senaste åren. Under 2009 har fortsatta satsningar på skydd och säkerhet gjorts, bland annat med en ny brandlarmsanläggning på Vombverket. Vidare har en handlingsplan om säkerhetshöjande åtgärder upprättats. I planen föreslås en utförligare riskanalys för val av säkerhetsnivå vid respektive anläggning. Ett utökat områdesskydd planeras också.

I strävan att öka skyddet av Vombfältet verkar Sydvatten för att Vägverket ska presentera en riskvärdering för väg 976 som korsar Vombfältet. Säkerhetsplanen slår även fast att leveranssäkerheten Äktaboden – Ringsjöholm bör höjas och en fördjupad analys över lämpliga

alternativ behöver göras. Reservkraftanläggningen vid Ringsjöholms pumpstation bör kompletteras med ett tredje aggregat för att garantera normal produktion.

Redundans till huvudorterna målet

Samtliga delägarkommuners huvudorter har redundans i försörjnings- och distributionsystemen med undantag för Eslöv, Höganäs, Kävlinge, Landskrona, Svalöv och Svedala. En fastställd ambitionsnivå är att skapa likvärdig redundans även till dessa. Mindre orter har större möjlighet till alternativ försörjning med vattentankar i en nödsituation.

Den säkerhetsförhöjande förstärkningen av vattenförsörjningen till Höganäs kommun som inleddes 2008 kommer att färdigställas i början av 2011. Projektet består av en ny överföringsledning från Väla i Helsingborg till Höganäs östra del.

SÄKERHET

Säkerhetsnivå enligt Norrvattens och Sydvattens modell

Reservoarkapacitet (timmar)

Reservvatten (%)

Reservkraft (andel av normal vattenleverans som kan upprätthållas) (%)

Dålig uthållighet	Mindre god uthållighet	God uthållighet	Mycket god uthållighet	SYDVATTEN TOTALT 2009 2008	
<2,5	2,5-3,2	3,2-4,2	>=4,2	3,6	3,6
<3	3-6	6-9	>=9	8,0	8,0
<80	80-90	90-100	100	100	100
<60	60-80	80-100	100	100	100

Nyckeltalet för området säkerhet är 3,5 och därmed oförändrat sedan 2008. Nyckeltalet bygger på den långsiktiga uthålligheten över åren och ser till vilken kapacitet våra anläggningar har på lång sikt. För nyckeltalet Säkerhet är det en väsentlig utvecklingsfråga att också synliggöra i vilken utsträckning som reservkapaciteten används. För skalskydd är uthålligheten god.

Ökad uttagsrätt i Ringsjön

Ringsjön är Sydvattens reservvattentäkt för råvattenförsörjningen från Bolmen. Ringsjöverket togs i drift 1963 och övergick till att hämta råvatten från Bolmen när Bolmentunneln var färdigbyggd 1987.

Sydvatten har i dag tillstånd att ta ut i medeltal 1 125 liter per sekund från Ringsjön.

På grund av det ökande antalet delägarkommuner samt den positiva befolkningsutvecklingen i regionen, är denna mängd inte tillräcklig i ett framtida perspektiv. Bolaget lämnade i oktober 2009 in en ansökan om tillstånd för utökat reservvattenuttag i Ringsjön enligt 11 kap. Miljöbalken.

Ansökan gäller utökat reservvattenuttag upp till 2 000 liter per sekund med bibehållen reglering. Både Ringsjön och Rönne å omfattas av ansökan.

Hållbara åtgärder värnar om miljön

DET VATTEN SOM Sydvatten använder tas från Vombsjön, Bolmen och Ringsjön och ska hanteras på ett miljöriktigt sätt. Företaget bedriver därför ett omfattande arbete för att säkerställa försörjning, kvalitet och distribution av dricksvatten på miljömässigt bästa sätt. Gällande miljölagstiftning och miljökrav ska uppfyllas med god marginal.

Värmande vatten

De aktiva miljöåtgärkningarna har under 2009 koncentrerats till energisparande åtgärder. Framför allt är det uppvärmningen på Vombverket som har prioriterats och med bidrag från Svenskt Vatten har två miljoner kronor investerats i en ny uppvärmningsmetod för att sänka energiförbrukningen. Redan under 2008 infördes metoden på Ringsjöverket att med hjälp av värmepumpar värma upp fastigheten med vårt

eget vatten, i stället för som tidigare med olja och el. Följden har blivit minskade koldioxidutsläpp och lägre energikostnader. Samma system har under det gångna året planerats, upphandlats och påbörjats för Vombverket. Projektet kommer att slutföras under våren 2010 och omfattar uppvärmning av kontor och verkstadsdel. Värmepumparna ersätter direktverkande el och beräknas stå för 98 procent av uppvärmningsbehovet. Besparingen blir cirka 140 000 kronor per år.

Rönneholms mosse

Sedan 1973 deponerar Sydvatten kemfällt vattenverksslam från Ringsjöverket på Rönneholms mosse i Eslövs kommun. Utformningen och lokaliseringen av verksamheten är vald för att ge minsta möjliga påverkan på hälsa och miljö. Tillgängliga alternativa metoder är ur miljösyn-

punkt väsentligt sämre. Under 2009 förprojekterades och upphandlades en ny slambehandlingsanläggning vid mossen. Det förtjockade slammet pumpas från Ringsjöverket till mossen där det kommer att avvattnas med hjälp av filterpressar. En provisorisk byggnad med en filterpress har uppförts för testkörning under 2009. Den nya anläggningen kommer att ha en högre kapacitet när det gäller slamavvattning samt högre driftsäkerhet. Även arbetsmiljön kommer att förbättras avsevärt när anläggningen är färdigställd.

Tidigare transporterades slammet i två lastbilsfrakter per dag till mossen. Fordonstransporten har ersatts av pumpning i slamledning från Ringsjöverket till mossen, vilket innebär ytterligare miljövinster.

MILJÖ

	Dålig uthållighet	Mindre god uthållighet	God uthållighet	Mycket god uthållighet	SYDVATTEN TOTALT	
					2009	2008
Miljöklassade fordon* (andel av totala antalet fordon) (%)	<20	20-35	35-50	>=50	5	6
Återvinning av restprodukt* (% av total produktion)	<60	60-80	80-100	100	71	75
Användning av förnybar energi (andel av total energianvändning) (%)	<20	20-35	35-50	>=50	64	60

* Nyckeltal för 2008 justerat

Nyckeltalet för miljö är oförändrat på 2,9. Nyckeltalet för återvinning av restprodukt är något lägre 2009 beroende på en större slamproduktion med Ringsjön som vattentäkt. Merparten av detta slam återvinns inte. Samtidigt har Vombverkets produktion av vatten och därmed kalkkorn från avhärddningen ökat. Alla kalkkorn återanvänds varför det totala nyckeltalet blir i stort detsamma som 2008.

Forskning och utveckling driver bolaget framåt

I **DECEMBER 2009** beslutade Sydvattens styrelse att anta en handlingsplan för att utveckla företagets forsknings- och utvecklingsverksamhet, FoU. En styrgrupp med representation från styrelsen har utsetts. En forskningschef har anställts för att utveckla verksamheten.

För Sydvattens del finns ett antal strategiska forsknings- och utvecklingsfrågor som förtjänar att belysas. I dagsläget anses följande utvecklingsområden vara viktiga både för Sydvattens verksamhet och för branschen i sin helhet:

- Kompetensförsörjning. Det finns ett stort behov av forskningsutbildad personal och forskningsledda högskoleutbildningar.
- Långsiktig verksamhetsutveckling inom beredningsprocesser för dricksvattenproduktion. För att möta nya krav, klimatrelaterade förändringar i råvattnet med mera, finns ett behov av att långsiktigt utveckla befintliga reningsprocesser och implementera ny teknik.
- Uthållig, emissionsfri dricksvattenproduktion. Blått vatten på ett grönt sätt!
- Sambandet mellan vattenkvalitet i vattenverk och ledningsnät. Vi behöver öka förståelsen och beredskapen för biokemiska fenomen av den sort som vi har upplevt under 2009 med Ringsjövatten som råvatten.

- Högre säkerhets- och kvalitetsmål för dricksvatten på verken i syfte att eliminera, eller kraftigt minska, risken för otjänligt vatten hos konsumenten.
- Kostnadseffektivitet i processval och processstyrning samt i förmågan att värdera och bemöta framtida internationella direktiv.

Nätverk för dricksvattenforskning

Sydvatten har för avsikt att skapa ett nätverk för dricksvattenforskning i Sydsverige. Nätverket ska bygga på den klustermodell om FoU som

branschorganisationen Svenskt Vatten tidigare har presenterat. Modellen har visat sig utgöra den mest intressanta utvecklingsvägen för att organisera forskning.

Sydvattens forskningsverksamhet ska i möjligaste mån knytas till Lunds tekniska högskola och Chalmers tekniska högskola samt till VA SYD och NSVA. Verksamheten ska också interagera med nationella och internationella organisationer och sammanslutningar.

Drick kranvatten – ett projekt som når fram

DET TREÅRIGA SKOLPROJEKTET Drick kranvatten startade hösten 2008 i syfte att lyfta värdet av kranvatten, stärka varumärket kranvatten och bibehålla förtroendet för dricksvattenförsörjningen. Drick kranvatten är ett samverkansprojekt mellan Sydvatten och delägarkommunernas VA-organisationer. Det har utarbetats av arbetsgruppen för information och kommunikation som har representanter med informatörskompetens från ett antal av Sydvattens delägarkommuner.

Projektet vill uppmuntra unga människor att reflektera över hur deras dryckesval påverkar hälsa, ekonomi och miljö. Målet är att öka ungdomars kunskaper kring kranvatten och att få dem att byta ut läsk och flaskvatten mot kranvatten. Projektet riktar sig till elever i årskurserna 6-9 i Sydvattens delägarkommuner.

På drickkranvatten.se finns pedagogiskt material i form av faktatexter och lektionsförslag. När eleverna har arbetat med ett vattentema installeras en kranvattenautomat centralt på skolan och varje elev får en egen vattenflaska. Att placera ut kranvattenautomater på skolorna stämmer väl överens med Livsmedelsverkets rekommendation till svenska grundskolor att se till att det finns färskt, kallt vatten att dricka under hela skoldagen.

Efter några veckor utvärderas projektet genom att lärare och elever besvarar enkäter om Drick kranvatten. Fram till och med 2009 har projektet, och därmed enkäterna, genomförts i sex kommuner: Vellinge, Kävlinge, Svalöv, Helsingborg, Höganäs och Lomma. Elevernas enkätsvar visar att flera av projektets mål har uppnåtts.

Två elevröster om projektet

”Vi har lärt oss att dricka kranvatten istället för att slösa pengar på att köpa läsk, juice och flaskvatten, kranvattnet är bättre för miljön och hälsan.”

”Jag tycker det är bra att vi har fått vattenautomater på skolan för då kan vi få gott, kallt vatten när vi vill.”

- 79 procent av eleverna väljer kranvatten istället för annan dryck efter att ha arbetat med Drick kranvatten.
 - 75 procent av eleverna anser sig ha fått mer kunskap om vattnets betydelse för hälsa och miljö.
 - 70 procent av eleverna anser sig ha fått mer kunskap om vad vatten kostar jämfört med andra drycker.
- Även lärarenkäten pekar på ett positivt resultat.
- 69 procent av lärarna har använt lektionsförslagen. Av dem uppger samtliga att förslagen har sparat förberedelsestid åt dem.
 - Samtliga lärare är positiva till projektet, 89 procent är mycket positiva.
 - Samtliga lärare är positiva till projektets resultat på den egna skolan, 67 procent är mycket positiva.

Ett år med Bolmentunneln i fokus

I **NOVEMBER 2008** konstaterades att ett ras hade inträffat i Bolmentunneln. Vattenförsörjningen från tunneln fungerade dock fortfarande, vilket medförde att bolaget kunde planera stängningen och förbereda för reparationer. Redan i december 2008 startade arbetet med att ta fram handlingsplaner: riskanalyser, tidplaner, projektplan för reparationen, upphandling av entreprenörer, produktionstekniska frågor, kommunikationsstrategi med mera. Tunnelraset har haft en omfattande påverkan på hela bolaget. Under april 2009 togs tunneln ur drift och en successiv övergång till vattenförsörjning från reservtälkten Ringsjön genomfördes.

Genomgripande kommunikationsarbete

Kommunikationsstrategin och de informationsinsatser som samordnades i bolagets regi var

unika i företagets historia. Sydvattens affärsidé gällande leveranssäkerhet och hög kvalitet samt produktionsmålet att aldrig uppleva oplanerade störningar var högprioriterade. Målgrupperna var många med specifika krav – ägare, samrådsorgan, försäkringsbolag, myndigheter, företag, markägare med flera.

Informationen om förändringarna på grund av reparationerna av Bolmentunneln var kommunövergripande. Därför var det av största vikt att bolaget och berörda kommuner agerade gemensamt. Sydvattens styrelse och ägare betonade vikten av samstämmig och korrekt information och efterlyste därför att Sydvatten skulle samordna informationsarbetet.

Efter målgruppsanalys och budskapsformulering sammanställdes ett kommunikationspaket. Informationsunderlaget innehöll riktad

information till allmänheten för publicering på webbplatser, underlag till brev med specifik information till de verksamheter och företag som är beroende av dricksvatten för sin produktion samt underlag till kundservice och reception med FAQ för att kunna besvara kommuninvånarnas frågor. Med samtida publiceringar och utskick i kommunerna tillsammans med stora annonser i dagstidningarna, kunde en bred allmänhet nås.

Ett antal medieaktiviteter med studiebesök vid tunneln har genomförts. Pressbevakningen har varit god och media har varit en effektiv kanal för att sprida information om reparationen och dess konsekvenser.

Riksintresseansökan – för att öka skyddet

Bolmentunneln regleras i flera vattendomar från huvuddomen 1972 och därtill i ett flertal deldomar fram till 1986. Då tunneln är sprängd ur berget står den också i direkt kontakt med omgivande grundvatten. Inläckaget är en förutsedd och redovisad konsekvens av verksamheten som är noga prövad i den ursprungliga prövningen och således reglerad i vattendomarna.

Tunneln har inget särskilt skydd gentemot konkurrerande markanvändning. Med anledning av att skyddsvärdet bedömts som mycket omfattande lämnade länsstyrelserna i Kronoberg och Skåne, gemensamt i juni 2007, en begäran till Naturvårdsverket om att få tunneln förklarad som riksintresse.

En riksintresseförklaring skulle innebära att hänsyn till tunneln måste tas i den kommunala fysiska planeringen och vid prövningar av miljöfarlig verksamhet. I de fallen kommer Bolmentunneln att vägas mot intresset för den tillståndspliktiga verksamheten, ett faktum som inte innebär ett direkt hinder mot samexisterande. Det hydrogeologiska underlag som har bifogats ansökan förbättrar också möjligheten till goda bedömningar i framtida ärenden.

Ett riksintresse innebär inga begränsningar för det skogsbruk och jordbruk som bedrivs i tunnelns närhet. Där finns i dag ingen kännedom om någon befintlig verksamhet som påverkas av en riksintresseförklaring.

Reparation av ras och förstärkningsarbeten

För att kunna påbörja reparationerna av tunneln måste den först tömmas på vatten. Inför detta måste anmälan om bortledning göras till länsstyrelsen. El måste dras fram, transformatorer placeras ut och pumpar installeras. Utpumpningen av vatten tar flera veckor vid varje "tillfartstunnel". För att kunna påbörja arbeten måste syretillförseln i tunneln garanteras och tunneln måste säkras för lösa block. Därefter besiktigas tunneln för att kunna identifiera ras och klassa skador innan tunnelarbeten kan påbörjas.

Tre metoder används vid reparations- och förstärkningsarbetena. För de två rasen monterar stålsköldar ihop på plats som sedan gjuts in. Funktionen är dels att säkerställa arbetet vid utlastning av rasen, dels att förhindra framtida ras. I svaga zoner i berget används en sprutbetongrobot för att förstärka längre sträckor. Vid enstaka punkter används en teknik med flera skikt av geotextilier och bultar för att förhindra att finmaterial, lera, ska rinna ut ur sprickor som i förlängningen kan orsaka större ras.

När tunnelreparationerna är klara kommer en sträcka av drygt 4 mil att ha besiktigats och säkerställts för framtiden. Sydsvattens styrelse har tillsatt en styrgrupp som mellan styrelsens sammanträden beslutar om inriktning och omfattning av reparations- och förstärkningsarbeten i tunneln.

BOLMENTUNNELN

Ekonomisk redovisning

- 30 Förvaltningsberättelse
- 34 Resultaträkning och kassaflödesanalys
- 35 Balansräkning
- 36 Noter
- 39 Revisionsberättelse och granskningsrapport
- 40 Styrelse och ledning

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 2009.

Sydvatten AB har till uppgift att bereda och distribuera dricksvatten med hög och jämn kvalitet till dess ägarkommuner. För detta ändamål utnyttjar bolaget de legaliserade uttagsrätterna i råvattentäkterna Bolmen, Vombsjön och Ringsjön. Bolaget äger och driver Bolmentunneln, Ringsjöverket och Vombverket samt huvudledningssystemet för distribution av dricksvatten.

Sydvatten bedriver en tillståndspliktig verksamhet enligt Miljöbalken. Den gäller deponeering av vattenverksslam på Rönneholms mosse i Eslövs kommun. Verksamheten påverkar miljön genom avledning av dekanteringsvatten till Rönne å. Årlig miljörapport kommer att sändas till tillsynsmyndigheten.

Bolaget har även betydande värden i de vattendomar som finns i Bolmen, Ringsjön och Vombsjön.

Verksamheten 2009

Den största händelsen under året har varit reparationerna av ett omfattande ras i Bolmentunneln. Tunneln har varit avstängd och arbete har pågått från april och åtgärderna avseende raset har färdigställts under december månad. Skadan har till stor del betalats av försäkringsbolaget. Förstärkningsarbeten och åtgärder föranledda av mindre ras kommer att ske på en sträcka av ca 40 kilometer av tunneln. Dessa reparationer beräknades vara klara till våren 2010 och leveransen från Bolmen planerades kunna starta igen i maj 2010. Vid besiktning av

den sista sträckan av Bolmentunneln i februari 2010 upptäcktes ett nytt ras. Reparationstiden kommer att förlängas och leveransen av vatten från reservtälken Ringsjön beräknas åtminstone fortsätta till senare delen av sommaren 2010.

En handlingsplan för forskning och utveckling inom bolaget har antagits av styrelsen. Samtidigt har en styrgrupp bildats för verksamheten. Under 2010 kommer strategiska styrdokument att arbetas fram och associationsform för verksamheten kommer att bestämmas.

Bolaget har tagit fram en utredning om säkerhetsnivåer. Syftet är att skapa en plattform för säkerhetsnivåer och satsningar innefattande samtliga delar och verksamheter inom bolaget. Styrelsen har godkänt föreslagna säkerhetsnivåer i verksamhetens olika delar samt förslag till åtgärder och prioriteringar som ett planeringsunderlag för det fortsatta säkerhetsarbetet.

Under året har Svedala beslutat om ett utökat delägarskap och årsstämman beslutade att bemyndiga styrelsen om att en nyemission ska ske under våren 2010.

Nedan åskådliggörs bolagets utveckling under en 5-års period (mnkr)

	2009	2008	2007	2006	2005
Ur resultaträkningen mnkr					
Rörelsens intäkter	247	224	205	197	188
Rörelsens kostnader	162	114	107	103	89
Planmässiga avskrivningar	64	62	61	61	59
Räntekostnader	24	37	35	37	41
Resultat efter finansnetto	-4	11	2	-4	-1
Ur balansräkningen mnkr					
Anläggningstillgångar, totalt anskaff.värde	2 518	2 413	2 368	2 332	2 302
Investeringar	102	45	37	31	29
Eget kapital inkl. obeskattade reserver	565	568	548	547	550
Leveranser					
Vattenleverans (mn m ³)	68,8	69,0	67,6	71,0	66,6
– varav Ringsjöverket	35,4	40,1	40,0	42,3	42,2
– varav Vombverket	33,5	28,9	27,6	28,7	24,4
Nyckeltal					
Soliditet %	34,3	34,7	34,4	33,8	34,0
Genomsnittligt vattenpris till delägare (kr/m ³)	3,15	3,14	2,99	2,72	2,78

Vattenförsäljningen uppgick till 68,8 (69,0) miljoner kubikmeter. Produktionsmålet att kunderna ska erhålla en säker dricksvattenleverans av god kvalitet och aldrig behöva uppleva oplanerade störningar har uppfyllts.

Under året avvecklade Dexia bank sin verksamhet i Skandinavien vilket innebar att ett lån som skulle omförhandlas istället sades upp och ett nytt lån tecknades med SEB. Lånet löper på ett år på grund av det mycket ostabila finansiella läget som var vid upphandlingstillfället.

Investeringar

Bolaget har under året gjort stora investeringar. Totalt uppgår investeringsvolymen till 102 mnkr. Bland de större återfinns en anslutningsledning till Bjuv som kommer att färdigställas under januari 2010. En investering som uppgår till 55 mnkr. Vidare pågår arbete med en ledning Helsingborg – Kungshult vilket är en säkerhets-höjande förstärkning av vattenförsörjningen mot Höganäs. Totalt uppgår investeringen till 25 mnkr. Under 2010 kommer arbetet att fortsätta med byggande av ytterligare en anslutningsledning till Höganäs. Hela investeringen kommer under perioden 2008–2010 att uppgå till ca 75 mnkr. För att säkerställa vattenleveranserna till Tjutebro och vidare till Bjuv har en säkerhetshöjande investering genomförts avseende reservkraften i Teckomatorp. Totalt uppgår investeringen till 9 mnkr.

Projektering och upphandling för anslutning av Svedala kommuns centralort och Sturup till Sydvattnens ledningsnät har påbörjats. Byggstart planeras till våren 2010 och hela kommunen

beräknas vara ansluten år 2011. Investeringen beräknas uppgå till 75 mnkr varav bolagets kostnad är 50 mnkr.

För att säkerställa driften vid Ringsjöholms pumpstation har omfattande underhållsåtgärder genomförts de senaste åren till en kostnad motsvarande 15,5 mnkr. Fortsatta satsningar på skydd och säkerhet har genomförts under året, bland annat med en ny brandlarmsanläggning på Vombverket.

Vidare har uppstart skett för byggande av en ny behandlingsanläggning på Rönneholms mosse.

För att synliggöra de nedlagda kostnaderna för utredning av råvattentillgångar har en förändrad redovisningsprincip genomförts vilket innebär att för 2009 har vattendomen i Ringsjön samt riksintresse för Bolmentunneln aktiverats.

Produktion

I syfte att systematisera underhållsarbetet vid anläggningarna har ett underhållsprogram med tillhörande utrustning införskaffats och implementeringen av systemet har påbörjats.

Det finansiella världsläget har tydligt påverkat tillgången på kemikalier, och därmed också priserna, i synnerhet för natriumhydroxid, vilket inneburit ökade kemikaliekostnader.

Användandet av reservvattentäkten Ringsjön har varit en stor utmaning. Framför allt i december då isen lade sig över Ringsjön och orsakade så kallad iskravning vilket innebar stora svårigheter med att få in råvatten genom intagsrören. Ett annat problem har varit

önskad lukt- och smakfenomen i delar av kommunernas lokala distributionssystem. Dessa orsakas av en mängd olika samverkande parametrar. Dricksvattnet har hela tiden varit tjänligt utan anmärkning.

För att inte överskrida gällande vattendom för reservvattentäkten Ringsjön har Vombverket sedan början av året ökat sin produktion. Sedan september månad förses Lunds tätort till hälften med dricksvatten från Vombverket.

En utredning om den framtida desinficeringen vid Ringsjöverket har tidigare genomförts med slutsatsen att UV-ljus bör ersätta nuvarande klorering. En mikrobiologisk riskanalys som bygger på två separata modellverktyg bekräftar att UV-desinfektion skulle öka barriärverkan mot parasiter och virus jämfört med i dag. Styrelsen har beslutat att investering i UV-desinfektion ska genomföras 2012.

I samarbete med Lunds universitet har försök genomförts i två av Vombverkets infiltrationsdammar i syfte att reducera algblooming med tillsats av nitrat. Resultaten visade varken på positiv eller negativ effekt av nitrattillsatsen.

Tillsammans med övriga tre vattenaktörer i Görvålgruppen som delfinansieras av Svenskt Vatten Utveckling, har ett projekt genomförts för att i en första fas utveckla metoder för analys av virus i låga halter.

Personal

Arbetsbelastningen har varit onormalt hög under året. Tunnelraset har tagit en stor del av bolagets resurser i anspråk genom förändrad produktion vilket har påverkat samtliga arbetsställen.

Satsningar på användandet av digitaliserade dokument- och kartsystem har intensifierats. Nya arbetssätt för en bättre planering vid stora investeringar har skett. Vidare har system för digitaliserad lönerapportering införts.

Fortsatt arbete av medarbetarenkätens resultat har pågått, vilket skett genom arbetsplats-träffar och arbetsmöten. Enkätsvaren visade att personalen anser att Sydvatten är ett mycket bra företag att arbeta på och ett företag med goda framtidsutsikter.

Satsningen på ledarskapsutveckling har också fortsatt. Syftet är att stötta och stärka cheferna i deras ledarskap i en organisation som ställer allt högre krav på utveckling, kommunikation, delaktighet och ansvar.

Bolaget har som mål att ha god beredskap för att möta framtida myndighetskrav. Omvärldsbevakning och engagemang i branschens utveckling är värdefullt och flera medarbetare är engagerade både nationellt och internationellt. Bolaget har ett gott inflytande i strategiska framtidsfrågor med representation i Svenskt Vattens styrande organ, KFS branschråd, Livsmedelsverkets regeringsuppdrag och katastrofberedskap med flera. Det ger även bolaget och delägarna kunskap i tidiga skeden om viktiga omvärldsförändringar.

Övrigt i verksamheten

I juni 2007 lämnade länsstyrelserna i Skåne och Kronoberg med underlag från Sydvatten in en begäran om riksintresseutpekande av Bolmentunneln. Naturvårdsverket har efter ett antal

förlängda remissförfaranden ännu inte fattat det slutgiltiga beslutet.

Under hösten inlämnades en ansökan till Miljödomstolen om ett utökat tillstånd för uttag ur reservvattentäkten Ringsjön.

Den rättsliga processen med E.ON som förs i Miljödomstolen gällande ersättning för kraftförluster i sjön Bolmen har ännu inte nått något avgörande.

Under ett flertal år har diskussioner pågått om en samordning av lokala och regionala produktionsanläggningar för att se om dessa effektivare och med större gemensam nytta och säkerhet kan drivas av Sydvatten. Ett förslag om ett övertagande kommer att skickas ut till ägarna för ställningstagande.

Den strategiska utredningen för den ekonomiska och finansiella styrningen har beretts vidare för att skapa ett kvalitativt underlag till ägardirektivet. Fokusfrågor har varit borgen och företagets finansiering. Utredningen kommer att tillsändas ägarna för ställningstagande.

En förstudie gällande dricksvattenförsörjning från Sydvatten till Nordvästra Skånes kommuner har genomförts. Den har resulterat i fortsatta studier med ett antal kommuner.

Malmö stads revisionskontor har på uppdrag av lekmannarevisorerna genomfört granskning av bolagets interna kontroll samt vilka regler och rutiner som gäller vid ersättning för förlorad arbetsförtjänst för styrelsens ledamöter.

Styrelsen genomförde ett två dagars seminarium med tema framtidsstrategier för bolaget och branschen. Resultatet av dessa diskussioner

kommer att ligga till grund för den framtida verksamheten i bolaget.

Det treåriga skolprojektet ”Drick kranvatten” har nu pågått i snart två år. Det är ett samverkansprojekt mellan Sydvatten och delägarkommunernas VA-organisationer. Syftet är att öka kunskapen kring kranvatten och få ungdomar att dricka mer kranvatten – ett klimatsmart och hälsosamt val. Projektet är mycket uppskattat i skolorna och redan nu kan positiva resultat skönjas.

Framtiden

I ett internationellt perspektiv är förutsättningarna för dricksvattenförsörjningen i Sverige robusta och kostnadseffektiva. Andra länders problembilder och förutsättningar kommer dock i allt större omfattning att vara grundläggande för svensk lagstiftning framöver och för de krav som ställs på svensk dricksvattenförsörjning. Utvecklingen i Sverige med allt strängare lagstiftning som värnar ekologiska flödesintressen har lett fram till en situation där konkurrensen om vattnet blir allt mer påtaglig. Det är framför allt tre intressen som konkurrerar om vattnet; dricksvattenförsörjning, produktion av konsumtions- och foderprodukter samt ekologi/miljö. Även exploateringsintressen leder ibland till konkurrenssituationer med dricksvattenförsörjningen.

Sammantaget kommer branschen att agera i en allt mer komplex, kravfylld och föränderlig miljö. I takt med att omvärldspåverkan stadigt ökar växer insikterna om behoven av utveckling,

förnyelse och redundans i våra försörjningssystem. Engagemanget för ökad säkerhet och kapacitet i våra anläggningar är betydligt högre nu jämfört med för bara fem år sedan. På många håll i landet planeras för reservvattentäkter och alternativa berednings- och distributionsalternativ. 2009 var ett år då forskningen inom dricksvattenområdet återupptogs efter att mer eller mindre ha legat nere i flera decennier. Nya engagemang från såväl branschen och högskolorna som anslagsgivare kommer förhoppningsvis att resultera i en långsiktig kunskapsförsörjning både genom inhemsk forskning och genom delaktighet hos internationella aktörer. Vi ser även fram emot forskarutbildade medarbetare och forskningsledda lärosäten. För Sydsvattens del har styrelsen beslutat att anta en handlingsplan för utveckling av FoU-verksamhet inom bolaget.

Branschens insikter om behovet av samverkan ökar. Flera europeiska länder har lagstiftningsvägen ställt krav på att huvudmän för dricksvattenförsörjning ska ha en viss minimikapacitet. I Sverige förekommer allt fler exempel på samarbeten av olika slag, dock på frivillig basis. Problembilden är i stort sett densamma hos de allra flesta aktörer. Vid sidan av den allt mer komplexa kravbilden är det försämrade råvattenkvalitet, ökat invånarantal och bristen på reservförsörjning (säkerhet, alternativ och redundans) som driver på. Sydsvatten har goda förutsättningar för att utgöra navet i nya konstellationer av samverkande kommuner både i Sverige och i Danmark.

För existerande ägarkommuner finns ytterligare steg att ta för att stärka samarbetet och därmed öka effektiviteten och säkerheten. De mindre produktionsanläggningar som kommunerna fortfarande själva driver i mindre samhällen eller som reserv kan både säkrare och effektivare drivas gemensamt i Sydsvatten. Samordning av kompetens och resurser bör öka förmågan att utveckla långsiktigt hållbara och säkra försörjningssystem.

Styrelse och delegationer

Styrelsen har under verksamhetsåret sammanträtt vid sju tillfällen, den 27 januari, 27 februari, 20 april, 4 juni, 11 september, 19 oktober och 8 december. Två ägarträffar har ägt rum under året den 28 april och den 30 november.

Styrelsen har sedan årsstämman den 4 juni följande sammansättning.

Ordinarie ledamöter: Emmanuel Morfiadakis (ordf), Malmö, Joakim Andersson (v ordf), Helsingborg, Håkan Fäldt, Malmö, Richard Thörn, Malmö, Yvonne Köhler-Olsson, Malmö, Inger Nilsson, Helsingborg, Solveig Ekström-Persson, Lund, Mats Helmfrid, Lund, Cecilia Brorsson, Landskrona, Cecilia Lind, Eslöv, Katja Larsson, Burlöv, Gunilla Nordgren, Svedala och Karl-Erik Kruse, Svalöv.

Suppleanter: Rune Andersson, Malmö, Jörgen Neldestam, Malmö, Hans Bosson, Helsingborg, Carolina Nordbeck, Lund, Roy Wernberg, Landskrona, Henrik Wöhlecke, Eslöv, Håkan Göthe, Höganäs, Kjell-Arne Ohlsson, Kävlinge, Claes Hedlund, Lomma, Bo Polsten, Staffanstorps, Lars-Ingvar Ljungman, Vellinge och Stefan Svalö, Bjuv.

Personalrepresentanter: Carl Johnsson, Mikael Henriksson, Brita Nilsson och Lars Månsson.

Tekniska delegationen har sammanträtt fem gånger och Ekonomiska delegationen två gånger under året.

Resultatdisposition (kr)

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till årsstämman förfogande stående medel utgörande

balanserade vinstmedel	2 194 397
årets netto	-102 246
summa	2 092 151
disponeras på följande sätt:	
överförs i ny räkning	2 092 151

RESULTATRÄKNING (tkr)

	Not	2009	2008
RÖRELSENS INTÄKTER			
Vattenförsäljning		216 797	216 914
Aktiverat arbete för egen räkning		3 142	2 108
Övriga rörelseintäkter		26 770	5 336
Summa rörelsens intäkter		246 709	224 358
RÖRELSENS KOSTNADER			
Driftkostnader	1	-53 694	-52 111
Övriga externa kostnader	2	-68 707	-26 257
Personalkostnader	3, 4	-39 869	-36 027
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	5, 6, 7	-63 615	-61 698
Övriga rörelsekostnader		-247	-29
Summa rörelsens kostnader		-226 132	-176 122
Rörelseresultat		20 577	48 236
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Ränteintäkter		242	273
Räntekostnader		-24 218	-37 595
Finansnetto		-23 976	-37 322
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		-3 399	10 914
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivningar enligt plan		3 357	-10 423
Skatt på årets resultat	11	-60	-217
ÅRETS RESULTAT		-102	274

KASSAFLÖDESANALYS (tkr)

	2009	2008
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat efter finansiella poster	-3 399	10 914
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	62 725	58 644
Betald skatt	-905	462
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	58 421	70 020
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Ökning (-) resp minskning (+) av rörelsefordringar		
Räntebärande	114	-362
Ej räntebärande	-33 511	4 159
Ökning (+) resp minskning (-) av rörelseskulder		
Räntebärande	8 477	-48 644
Ej räntebärande	18 600	8 003
Kassaflöde från den löpande verksamheten	52 101	33 176
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förvärv förskott anläggningstillgångar	-5 750	0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-102 387	-45 441
Försäljningar	371	131
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-107 766	-45 310
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Nyemmission		7 789
Förändring av långfristiga skulder		60 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	67 789
ÅRETS KASSAFLÖDE	-55 665	55 655
Likvida medel från årets början	55 696	41
Likvida medel vid årets slut	31	55 696

BALANSRÄKNING (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2009-12-31	2008-12-31
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader och mark	5, 9	160 410	167 194
Maskiner och andra tekniska anläggningar	6, 9	1 283 064	1 304 429
Inventarier	7, 9	25 482	22 545
Pågående nyanläggningar	8, 9	107 220	43 807
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	10	5 750	0
Summa materiella anläggningstillgångar		1 581 926	1 537 975
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Fordringar, räntebärande			
Övriga fordringar		322	335
Upplupna intäkter	12	395	496
Fordringar, ej räntebärande			
Kemikalielager		869	712
Kundfordringar		54 729	27 241
Uppskjuten skattefordran		0	60
Skattefordran		1 700	795
Övriga fordringar		270	1 209
Förutbetalda kostnader	12	8 476	1 560
Kassa och bank		31	55 696
Summa omsättningstillgångar		66 792	88 104
SUMMA TILLGÅNGAR		1 648 718	1 626 079

BALANSRÄKNING (tkr)

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	2009-12-31	2008-12-31
EGET KAPITAL	14		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (4 077 888 aktier)		407 789	407 789
Reservfond		58	58
Summa bundet eget kapital		407 847	407 847
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		2 194	1 920
Årets resultat		-102	274
Summa fritt eget kapital		2 092	2 194
Summa eget kapital		409 939	410 041
OBESKATTADE RESERVER	15		
Avskrivning över plan		210 453	213 811
Summa obeskattade reserver		210 453	213 811
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner		16 063	14 511
Summa avsättningar		16 063	14 511
SKULDER, RÄNTEBÄRANDE			
Skulder till kreditinstitut	16	886 000	886 000
Checkräkningskredit	13	5 348	0
Upplupna kostnader	17	19 556	16 429
Summa räntebärande skulder		910 904	902 429
SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE			
Leverantörsskulder		34 478	19 929
Övriga skulder		5 072	7 728
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	61 809	57 630
Summa ej räntebärande skulder		101 359	85 287
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 648 718	1 626 079
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter

Belopp i tkr där annat ej anges. Belopp inom parentes anger föregående års värde.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Redovisnings- och värderingsprinciperna överensstämmer med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. En förändrad redovisningsprincip har genomförts vilket innebär att för 2009 har vattendomen i Ringsjön samt riksintresse för Bolmentunneln aktiverats.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

INTÄKTSREDOVISNING

Nettoomsättningen omfattar i huvudsak intäkter från bolagets delägarkommuner. Intäkterna avseende fasta kostnader för vattenleveranser fördelas mellan delägarna efter folkmängden i respektive kommun. Intäkter avseende rörliga kostnader för vattenleveranser redovisas i takt med att de intjänas. Räntointäkterna redovisas i takt med att de intjänas.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade värdeminskningar och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas: Fordon 5 år, Inventarier 5-10 år, Maskiner 10-15 år, Brunnsgallerier 25 år, Ledningar 50 år, Tunnel 100 år, Fabriksbyggnader 20 år, Bostadsbyggnader 25 år, Övriga byggnader 50 år, Markanläggningar 20 år, Mark avskrivs ej.

KEMIKALIELAGER

Varulagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (återanskaffningsvärdet).

AVSÄTTNINGAR

Som avsättningar redovisas sådana förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller den tidpunkt då de ska infrias.

OBEKATTADE RESERVER, BOKSLUTSDISPOSITIONER

Skattelagarna ger bolaget möjlighet att skjuta upp skattebetalning genom avsättning till obeskattade reserver. De obeskattade reserverna redovisas som en särskild post i balansräkningen. I resultaträkningen redovisas avsättning till eller upplösningar av obeskattade reserver under bokslutsdispositioner. De obeskattade reserverna består till 26,3 % av uppskjuten skatteskuld och 73,7 % av eget kapital. Enligt Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412) får medel avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar om vissa villkor är uppfyllda. Styrelsen har utarbetat och antagit en investeringsplan, enligt angivna villkor, som minst motsvarar de obeskattade reservernas storlek.

NOT 1 RÖRELSENS KOSTNADER

	2009	2008
Drift och underhåll	110 338	59 345
Elkostnader för driften	26 669	20 413
Kemikaliekostnader för driften	13 936	10 031
Utredningar	1 601	3 897
Kraftförluster och transitering	9 973	20 739
Avskrivningar	162 517	114 425
	63 615	61 697
Summa	226 132	176 122

NOT 2 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

Arvode och kostnadsersättning	2009	2008
Ernst & Young AB		
revisionsuppdrag	76	42
andra uppdrag	38	108
Malmö stad		
revisionsuppdrag	15	15
andra uppdrag	21	15
Leasingkostnader		
Personbilar	403	230

NOT 3 PERSONAL

Medelantal anställda	2009	2008		
Medeltalet anställda bygger på av bolaget betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid				
Medelantal anställda	58	54		
varav kvinnor	16	14		
Sjukfrånvaro	2009	2008		
Sjukfrånvaro anges i procent av ordinarie arbetstid				
Total sjukfrånvaro	2,49%	2,49%		
varav långtidssjukfrånvaro	41%	53%		
Sjukfrånvaro för kvinnor	6,65%	6,80%		
Sjukfrånvaro för män	1,04%	1,21%		
Sjukfrånvaro för personal 29 år och yngre	0,00%	1,24%		
Sjukfrånvaro för personal 30-49 år	0,84%	1,10%		
Sjukfrånvaro för personal äldre än 50 år	4,97%	4,32%		
Könsfördelning inom företagsledningen	2009	2008		
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelseledamöter	7	6	7	6
Övriga ledande befattningshavare inkl VD	3	2	2	3
Totalt antal	10	8	9	9

NOT 4 PERSONALKOSTNADER, PENSIONER OCH ÖVRIGT

	2009	2008
Löner och andra ersättningar		
till VD och styrelse	1 571	1 554
till övriga anställda	23 598	20 754
sociala kostnader	7 835	7 577
pensionskostnader	5 542	4 573
Summa löner, pensioner och övrigt	38 546	34 458

Av pensionskostnaderna avser 351(389) bolagets VD

Vid uppsägning från bolagets sida har bolagets verkställande direktör 12 månaders uppsägningstid. Utöver detta har verkställande direktören rätt till ett avgångsvederlag motsvarande ersättningar för 12 månaders anställning.

NOT 5 BYGGNADER OCH MARK

	2009	2008
Ingående anskaffningsvärden	326 327	320 963
Inköp	1 063	87
Omklassificeringar	5 660	5 277
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	333 050	326 327
Ingående avskrivningar	-159 133	-145 706
Årets avskrivningar	-13 507	-13 427
Utgående ackumulerade avskrivningar	-172 640	-159 133
Utgående redovisat värde	160 410	167 194
Taxeringsvärden	7 755	6 506
varav markvärde	5 222	5 222

NOT 6 MASKINER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

	2009	2008
Ingående anskaffningsvärden	1 985 857	1 976 576
Inköp	616	0
Försäljningar/utrangeringar	-1 144	0
Omklassificeringar	23 755	9 281
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 009 084	1 985 857
Ingående avskrivningar	-681 428	-636 827
Försäljningar/utrangeringar	648	0
Årets avskrivningar	-45 240	-44 601
Utgående ackumulerade avskrivningar	-726 020	-681 428
Utgående redovisat värde	1 283 064	1 304 429

NOT 7 INVENTARIER

	2009	2008
Ingående anskaffningsvärden	56 764	49 163
Inköp	1 484	1 752
Försäljningar/utrangeringar	-1 926	-1 043
Omklassificeringar	6 397	6 892
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	62 719	56 764
Ingående avskrivningar	-34 219	-31 485
Försäljningar/utrangeringar	1 850	935
Årets avskrivningar	-4 868	-3 669
Utgående ackumulerade avskrivningar	-37 237	-34 219
Utgående redovisat värde	25 482	22 545

NOT 8 PÅGÅENDE INVESTERINGAR

	2009	2008
Ingående anskaffningsvärden	43 807	21 656
Inköp	99 224	43 601
Omklassificeringar	-35 811	-21 450
Utgående redovisat värde	107 220	43 807

Aktiverad kostnad

I pågående investeringar 2009 ingår aktiverad arbetskostnad med 1 998 (1 882) tkr.

NOT 9 INVESTERINGAR

	2009	2008
Nyanläggningar	64 623	40 980
Reinvesteringar	6 598	2 460
Säkerhetshöjande investeringar	31 166	2 000
Summa	102 387	45 440

NOT 10 FÖRSKOTT AVSEENDE MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅRNGAR

	2009	2008
Förskott materiella anläggningstillgångar	5 750	0
Summa	5 750	0

NOT 11 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	2009	2008
Uppskjuten skattekostnad	60	217
Summa	60	217

NOT 12 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2009	2008
Reglering av vattenkostnader för delägarkommuner	395	496
Upplupna ränteintäkter	130	17
Utförda arbeten och tjänster	1 897	376
Försäkringspremier	5 488	585
Hyror	384	416
Övrigt	577	166
Summa	8 871	2 056

NOT 13 KONTOKREDIT

Sydvattens kontokredit på 55 000 (55 000) är utnyttjad med 5 348 tkr (0).

NOT 14 EGET KAPITAL

	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Summa eget kapital
Ingående balans	407 789	58	1 920	409 767
Nyemission				0
Enligt årets årsstämma			274	274
Årets resultat			-102	-102
Utgående balans	407 789	58	2 092	409 939

NOT 15 OBESKATTADE RESERVER

	2009	2008
Avskrivningar över plan		
Byggnader och mark	279	279
Maskiner, andra tekniska anläggningar och inventarier	210 174	213 532
Summa	210 453	213 811

Av beskattade reserver är 26,3 % 55 349 (56 232) uppskjuten skatteskuld.

NOT 16 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

	2009	2008
Förfallotidpunkt		
Inom ett år från balansdagen	301 000	0
Mellan två till fem år från balansdagen	230 000	434 000
Senare än fem år från balansdagen	355 000	452 000
Skulder till kreditinstitut	886 000	886 000

Upplåning har skett mot borgen från delägarkommunerna. Samtliga lån är amorteringsfria. Lån med förfallotidpunkt inom ett år har betraktats som långfristig eftersom lånet kommer att refinansieras under året.

NOT 17 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2009	2008
Upplupen semesterskuld	1 465	1 174
Upplupna sociala avgifter	1 136	1 005
Upplupna räntekostnader	7 415	9 945
Pensionsskatter	2 232	1 176
Förfakturerad vattenförsäljning	42 148	42 171
Avräkning högspänning	3 945	1 637
E.ON, kraftförluster Bolmen	17 023	14 023
Transiteringskostnader	1 638	1 913
Övriga poster	4 363	1 015
Summa	81 365	74 059

Malmö den 10 mars 2010

Emmanuel Morfiadakis
Ordförande

Joakim Andersson
Vice ordförande

Håkan Fäldt

Richard Thörn

Yvonne Köhler-Olsson

Inger Nilsson

Solveig Ekström-Persson

Mats Helmfrid

Cecilia Brorsson

Cecilia Lind

Katja Larsson

Gunilla Nordgren

Karl-Erik Kruse

Jörgen Johansson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning
har avgivits den 12 mars 2010

Lennart Öhrström
Auktoriserad revisor
Ernst & Young

Vår granskningsrapport beträffande denna årsredovisning
har avgivits den 12 mars 2010

Sten Dahlvid

Mikael Skoog

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Sydvatten AB
Org nr: 556100-9837

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Sydvatten AB för räkenskapsåret 2009. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen, disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Malmö den 12 mars 2010

Ernst & Young AB

Lennart Öhrström
Auktoriserad revisor

Granskningsrapport

Till bolagsstämman i Sydvatten AB

Vi har granskat Sydvatten AB:s (org. Nr 556100-9837) verksamhet under 2009.

Granskningen har baserats på de beslut bolagsstämman fattat och gällande ägardirektiv och har utförts enligt bestämmelserna i aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån en bedömning av väsentlighet och risk.

Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor.

Granskningen har avsett verksamhetens ändamålsmässiga inriktning, omfattning samt den interna kontrollens kvalitet. Vi har vidare tagit del av bolagets ekonomiska rapporter.

Bolaget har varit föremål för granskning av reglerna kring förlorad arbetsförtjänst, en översiktlig IT-granskning samt vilka former och instrument som finns i bolaget för styrning och kontroll.

Vi har noterat att bolagets risknivå ökat och att det saknas en intern kontrollplan som fokuserar på möjliga risker.

Vi bedömer att verksamheten skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Någon grund för anmärkning mot styrelsens eller verkställande direktörens förvaltning föreligger därmed inte.

Malmö den 12 mars 2010

Sten Dahlvid
Lekmannarevisor

Mikael Skoog
Lekmannarevisor

Sydvattens styrelse och ledning

Styrelsen består av representanter från samtliga ägarkommuner.

Emmanuel Morfiadakis
Ordförande. Malmö

Joakim Andersson
Vice ordförande. Helsingborg

Cecilia Lind
Ledamot. Eslöv

Håkan Fäldt
Ledamot. Malmö

Yvonne Köhler-Olsson
Ledamot. Malmö

Cecilia Brorsson
Ledamot. Landskrona

Mats Helmfrid
Ledamot. Lund

Solveig Ekström-Persson
Ledamot. Lund

Karl-Erik Kruse
Ledamot. Svalöv

Gunilla Nordgren
Ledamot. Svedala

Richard Thörn
Ledamot. Malmö

Inger Nilsson
Ledamot. Helsingborg

Katja Larsson
Ledamot. Burlöv

Rune Andersson
Suppleant. Malmö

Bo Polsten
Suppleant. Staffanstorps

Lars-Ingvar Ljungman
Suppleant. Vellinge

Henrik Wöhlecke
Suppleant. Eslöv

Stefan Svalö
Suppleant. Bjurå

Roy Wernberg
Suppleant. Landskrona

Carolina Nordbeck
Suppleant. Lund

Hans Bosson
Suppleant. Helsingborg

Jörgen Neldestam
Suppleant. Malmö

Håkan Göthe
Suppleant. Höganäs

Kjell-Arne Ohlsson
Suppleant. Kävlinge

Claes Hedlund
Suppleant. Lomma

Erling Midlöv
Adj. Tekniska delegationen

Ledningsgrupp

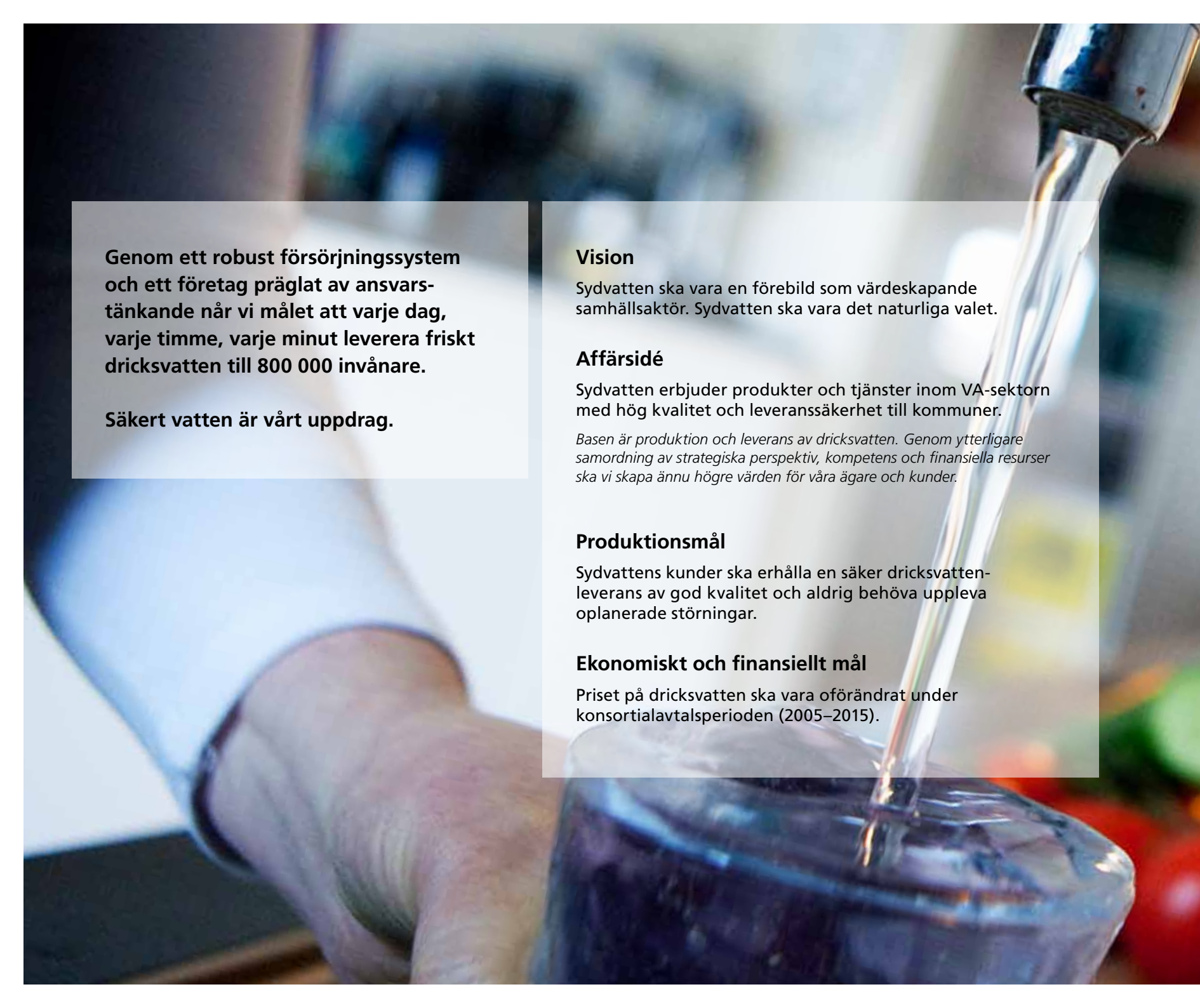

Från vänster: **Marie Nordkvist Persson**, Informationschef, **Jörgen Johansson**, Verkställande direktör, **Åsa Håkansson**, Teknisk chef, **Stefan Johnsson**, Produktionschef, **Carina Hertzman**, Ekonomi- och finanschef

Personalrepresentanter

Från vänster:
Lars Månsson
Carl Johnsson
Mikael Henriksson
Brita Nilsson

Genom ett robust försörjningssystem och ett företag präglad av ansvarstänkande når vi målet att varje dag, varje timme, varje minut leverera friskt dricksvatten till 800 000 invånare.

Säkert vatten är vårt uppdrag.

Vision

Sydvatten ska vara en förebild som värdeskapande samhällsaktör. Sydvatten ska vara det naturliga valet.

Affärsidé

Sydvatten erbjuder produkter och tjänster inom VA-sektorn med hög kvalitet och leveranssäkerhet till kommuner.

Basen är produktion och leverans av dricksvatten. Genom ytterligare samordning av strategiska perspektiv, kompetens och finansiella resurser ska vi skapa ännu högre värden för våra ägare och kunder.

Produktionsmål

Sydvattens kunder ska erhålla en säker dricksvattenleverans av god kvalitet och aldrig behöva uppleva oplanerade störningar.

Ekonomiskt och finansiellt mål

Priset på dricksvatten ska vara oförändrat under konsortialavtalsperioden (2005–2015).

Gemensam värdegrund

Sydvatten ska:

- » Präglas av helheter och samverkan.
- » Vara ett företag med starkt medborgarfokus.
- » Präglas av affärsmässighet och god ekonomi.
- » Aktivt driva produkt- och verksamhetsutveckling.
- » Vara konkurrenskraftig genom att vara ett bättre val än andra alternativ.
- » I alla avseenden hålla hög säkerhets-, kvalitets- och servicenivå.
- » Vara en attraktiv arbetsgivare.
- » Vara en flexibel, utvecklings- och förändringsbenägen aktör med ständig utblick i omvärlden.
- » Vara en god samhällsaktör.
- » Verka för en god miljö och leva upp till vår miljöpolicy.

sydvatten.se

Sydvatten AB

Skeppsgatan 19

211 19 Malmö

Tfn 040-35 15 50

Fax 040-30 18 22

info@sydvatten.se

Org.nr 556100-9837

